

RODOLJUB.

Glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvo-stopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Národní Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

18. številu.

V Ljubljani, dne 16. septembra 1893.

III. leto.

Notranjskim kmetskim volilcem!

Dne 31. oktobra t. l. izvrševati bodo imele kmetске občine volilnega okraja Postojna-Logatec-Senožeče-Bistrica-Lož važno, v današnjih hudih časih celó dvojno važno državljansko pravico. Voliti jim bo novega deželnega poslanca mesto toli prerano umrlega Hinka Kavčiča. — „Rodoljub“ trudi se sedaj že nad dve leti, dokazati kranjskemu kmetovalcu, da ima poštene namene, da mu je na srcu blagor ljudstva, da ne pozna strahu ne navzgor ne navzdol in v nadeji, da se nam je posrečilo prepričati o tem svoje bralce, usojamo se spregovoriti danes tudi odkrito besedo o bližajoči se velevažni notranjski volitvi.

Pokojni naš deželni poslanec, dragi prijatelji in somišljeniki iz navedenega notranjskega volilnega okraja, bil je vaš z dušo in s telom. Sam notranjski kmet, poznal je temeljito vaše želje in potrebe, ker je bil v neprestani dotiki z vami in z vso odločnostjo se je potegoval v deželni zbornici za vaše gospodarske potrebe. Ako ni vsega dosegel, kar je želel, temu ni bil kriv on

sam, ampak pomanjkanje denarja, ki se čuti kakor povsod, tako tudi v naši deželni kasi in pa nemalo tudi — naše nesrečne domače razprtije, ki so segle že tako daleč, da celó nekateri slovenski poslanci ne podpirajo svojih slovenskih tovarišev niti v strogo nepolitičnih zahtevah, ako so ti tovariši na sumu, da so „liberalci“, to je pristaši naše slovensko-napredne stranke. In tak pristaš, goreč narodno-napreden Slovenec bil je Hinko Kavčič. V tem obziru bil je trd, kakor kraška skala in akoprav je bil, (kakor so morali po njegovi smrti njegovi domači sovražniki sami priznati!) vnet in uzoren katoličan, se nikdar ni udal naši brezdomovinski škofovski, ali kakor se sama rada imenuje „konservativni“ stranki. In tega mu ti ljudje tudi ob grobu še niso mogli odpustiti. Akoravno je umrl udan v Božjo voljo in previden s sv. zakramenti za umirajoče, zabranil je nadžupnik Hrenoviški g. Puc, tovarišu pokojnika, zaslužnemu g. deželnemu poslancu dr. Vošnjaku, da bi mu bil spregovoril v spomin par iz srca prihaja-

LISTEK.

Srečna dota.

Spisala Josipina Primčeva.

I.

V samotni dolini, obdani krog in krog z goščavo in z visokimi hribi, stala je pred nekaj leti majhna, ubožna kočica. Uglajena cesta drži skozi gozd, ki se razprostira daleč na okoli, naposled se pa v ovinkih obrne proti osamelim kočam. Zahajajoče večerno solnce zlatilo je ravno s svojimi zadnjimi žarki vrhove bližnjih gor in hribov, tudi naše kočice ni pozabilo poljubiti, če tudi so jo vsi bližnji in daljni prebivalci skoro popolnoma v nemar pustili in komaj še vedó, kje stoji. V tej borni kočici stanovalo je dvoje oseb, ločenih od pozemeljskega hrupa in

trušča. Te dve osebi sta Šimen in njegova hči Marica. Kako neki, da teh dveh poštenih duš ni vabljiva sreča speljala iz tega kraja? Odgovor na to vprašanje je jasen, ko smo zvedeli, da je ubogi Šimen že leto dni bolan ležal in je bil v zadnjem času tako slab in reven, da nikdo, tudi on sam, ni več mislil na okrevanje. Poprej je Šimen še zdrav dan za dnevom z rokama prislužil sebi in svoji hčeri vsakdanjega kruha, kar pa je imel še denarja prihranjenega, to mu je vse dolgotrajna bolezen v malem času pobrala! Živela sta poslej le od tega, kar je Marica pri drugih ljudeh deloma izprosila ali prislužila. Žalostna stala je nekega dne popoldne pri očetovi postelji, in bolestni stoki starega Šimena so globoko segali v rahločutno njeno srce, da so jej pri vsaki priliki pritekale solze iz oces. Žarki zahajajočega solnca prišli so tudi v bolnikovo sobo po slovo in mu dali povod, da je še zadnjikrat zbral vse svoje moči, prijel hčerko za roko in jej tako-le govoril:

jočih besedij. Čudno so se spogledovali tačas na pokopališču Razdrtskem pogrebcu in marsikdo je žalostnega srca in žalostnih mislij zapustil prerani grob notranjskega poštenjaka . . . Tako nas Izveličar ni učil! — čuli smo mrmrati v pobožnosti in pošteni osivelega notranjskega starčka . . .

Nehoté nam sili v spomin ta žalostni prizor, sedaj ko nam je spregovoriti o nasledniku pokojnega vašega poslanca. Težko vam bo pravo zadeti to pot, slovenski notranjski možje! Že to nedeljo morda, gotovo pa par nedelj pred volitvijo razlegalo se bo raz notranjsko prižnico svarilo: „Bojte se brezverskih liberalcev! Tistega volite, katerega vam priporočata cerkev in vaš škof, ki vam je od Boga postavljen za vašega vodnika tudi v posvetnih političnih zadevah.“ In ako se vam bo priporočal iz naših, t. j. takoimenovanih „liberalnih“ vrst kdo za poslanca in naj bo še tako goreč katoličan, tedaj boste drugo nedeljo slišali raz prižnico, da ima ta človek na sebi vse smrtne in v nebo upijoče grehe in še sto drugih povrhu, da je liberallec, brezverec, Iškarijot in bogsigavedi kaj še vse. — „Rodoljub“ pa vas prosi, da si vsemu temu nasproti ohranite svojo trezno sodbo. Prižnica ni za to, da bi politiko delala mej slovenskimi brati, da bi zdražbo in sovrašтво sejala — na to opozoril je te dni sv. Oče sam ogersko duhovščino v svojem zadnjem pastirskem pismu. Duhovnika treba ločiti od politika, v verskih stvareh dolžni smo vsi svojim dušnim pastirjem pokorščino, v posvetnih pa jih smemo poslušati le v toliko, v kolikor se nam zdé podučeni in zaupanja vredni. V posvetnih stvareh je tudi duhovnik le človek — kakor vsi mi drugi. Ako kmet potrebuje sveta v kaki posvetni zadevi, tedaj bo šel ponekod v farovž, ponekod pa tudi ne — kakoršno zaupanje pač goji do župnika. In mera tega zaupanja odvisna je zgolj le od tega, kako postopa župnik s svojimi farani. — Ravno to pa velja gledé izvrševanja političnih pravic

gledé volitev. To, kar se v tej zadevi pové raz prižnico, ne veže nobenega kristijana, to ni verska zadeva, ampak zgolj posvetna, gledé katere gre župniku in kapelanu le toliko veljave, kolikor si je je pridobil, kakor vsak drug davkoplačevalec, vsled svojega značaja. To je resnica, katere ne more uničiti tudi sto propovedij o nas dozdevnih slovenskih brezvercih ne. Bogu, kar je božjega in narodu kar je narodovega!

Zategadelj obranite si svobodno sodbo, vi notranjski volilci in volilni možje in dobro si pogledjte vsakega, ki bi želel postati vaš poslanec. To, da se vam priporoča raz prižnico, vam ne sme povsod in vselej zadoščati. Od naše strani se vam ne bo usiljeval kandidat, pač pa bodo — kakor se nam poroča — sklicali odlični narodno-napredni zastopniki Notranjske v kratkem poseben shod volilcev, na katerem si boste določili moža, katerega želite za svojega poslanca v deželnem zboru. Lahkega posla ne bo imel vaš izbranec, ako bo hotel biti vesten. Veliko nujnih gospodarskih potreb imate Notranjci, za katere se bo moral potegovati z vso odločnostjo. Glavna stvar bo torej, da bo mož zmožen in marljiv in da pozna vaše razmere. Notranjski rojak bodi torej in pošten narodnjak! In ako izjavi kak tak zmožen mož na volilnem shodu, da prevzame vaše zastopstvo, tedaj se ne strašite upitja, da je „liberalec“. Liberalce nas imenujejo tiste, ki hočemo, da bo narod neodvisen in da naj napreduje vsestranski in zato se imenujemo tudi narodne naprednjake. Kdor bo torej četudi v imenu takozvanega „katoliškega političnega društva“, ki je doslej le zdražbo delalo mej slovenskimi brati, črnil in blatil narodno-napredno stranko kot „liberalno“ in brezversko, tistemu obrnite hrbet. Hujskačev ni treba še več v deželnem zboru, kajti hujskači so slabi delavci. Več prihodnjič. Bog in narod!

„Hči moja! Solnce je zatonilo za gore in ne vem, če je jutri še vidim, ko zopet prisije izza gor; zatorej ti izročim poslednjo voljo, — svoj testament. Ni mi ga treba opisovati, tudi prič mi ni treba, ker to, kar imam, je tako malo in neizdatno, da ti sedaj lahko izročim. In to jedino moje premoženje je ta-le prstan, katerega nosim kot najdražji spomin več kakor 15 let. Vzemi torej ta prstan, v katerem so vrezane črke K. B., zna ti še morda prav priti in te storiti srečno. Nikomur še nisem povedal, na kakšen način sem prišel do tega prstana, ker nerad sam o sebi govorim. Danes pa ti hočem vendar povedati, če mi oblubiš, da boš zasé ohranila, kar ti bodem povedal in nikomur popred razodela, nego takrat, kadar se ti bo sreča prikazala, katero ti morda ravno ta prstan prinese. Poslušaj torej! Bilo je nekega večera, ko sem drva sekal v bližnjem gozdu. Tema je bila, ker luno so zakrivali gosti črni oblaki. Dež je jel polagoma rositi in veter je močno pihal, da so se nekatera drevesa

k tlom pripogibala. Ker sem se dežja zbal, napotil sem se urno domov. Pospešil sem korake proti cesti, ki drži tukaj skozi gosto dobrovo, kar zaslišim neko upitje, kakor da bi kdo na pomoč klical. Stečem proti mestu, od koder se je slišalo upitje in res zagledam človeka, ki se je boril za življenje in smrt z roparjem. Hitro zgrabim za sekiro ter jo dvignem, da bi predrznega malopridneža udaril, — ali v tem hipu zgrabi lopov za samokres in ustrelil proti meni. K sreči me ni zadel, krogla mi je šinila mimo glave ter se zarinila v bližnje drevo. Hudobnež videč, da hitim tujcu na pomoč, zbežal je naglo ter izginil v gostem lesu. Prestrašenega moža vzdignem in ga peljem v svojo koč, kjer je tudi prenočil. Mej potjo mi je pravil, da je bil namenjen v bližnjo grajščino, ter da je imel dva spremljevalca, ki sta pa od strahu pred roparji zbežala ter ga samega pustila. Drugi dan zjutraj je mož odšel in jaz sem ga spremil skozi šumo do velike ceste. Ravno konci šume pri cesti izročil

Politični pregled.

Začetkom meseca oktobra sešel se boče zopet državni zbor na zasedanje, katero bo tako viharo, kakor še nikdar ne. Nobena stranka ni zadovoljna, izvzemši Poljake, katerim se godi kakor judom, ko so prišli v obljubljenno deželo. Nemški katoliki niso več zadovoljni z drobtinami, s katerimi jih krmi vlada, oni zahtevajo popolno premembo razmer. Čehi so do skrajnosti razkačeni, ker je vlada v Pragi razglasila izjemno stanje. Bati se je hud-h homatij, ker so Čehi jako odločen narod, ki se ničesar ne ustraši, samo da doseže svojo pravico. Tudi vprašanje o javnih napisih je postalo jako pereče, vrh tega pa je še cela dolga vrsta drugih zadev, gledé katerih so si razne stranke močno navskriž in prav zato niti misliti ni na to, da bi bilo delovanje državnega zbora uspešno in plodovito. — Isto take ali še slabše so razmere na Ogerskem. Madjari vzdržujejo svojo predvlado le iz težka, zlasti ker se jim Rumuni na vso moč upirajo. — Cesar se je zadnje dni udeležil vojaških vaj na Gališkem in na Ogerskem in pri tej priliki izrekel poljskim poslancem svojo pohvalo za njih dobro delovanje, Rumune pa pogrjal, ker se zoperstavljajo Madjarom, ki je hočejo raznaroditi. — Tudi v Bosni ni vse tako lepo in dobro, kakor pripoveduje vlada pri vsaki priliki. Celo majhna revolucija je tam nastala. Zbrali so se namreč razni hajduki, ki bi radi spuntali ves narod, a vlada jih kraj vsega navora ne more dobiti v pesti. To je pač dokaz, da narod ni zadovoljen z nemško-madjarsko upravo, katera se je tam doli upeljala. — V Srbiji se vršijo sedaj priprave za obravnavo o ministerski zatožbi. — Na Bolgarskem se je unel mej knezom in ministrom Stambulovom hud boj. Knez bi se rad iznebil Stambulova, ta pa se ne mara umakniti in grozi, da bo Koburžana spravil ob bolgarsko krono, kakor njegovega prednika. Narod je jako nezadovoljen, zlasti odkar se je izvedelo,

da je Stambulov dal umoriti najvišjega cerkvenega dostojanstvenika bolgarske cerkve, metropolita Klimenta. — V Italiji je kriza skoro neizogibna. Denarja ni, na upanje ne da državi nihče nič, troški za vojsko pa rasejo tako, kakor se dohodki znižujejo. Vzlic temu ne mara Italija začeti Franciji prijazno politiko, čeprav bi si na ta način gospodarski izdatno opomogla, narobe, še draži Francijo, to največjo svojo dobrotnico, kateri se ima zahvaliti za samostalnost in neodvisnost. Italijanski kraljevič udeležil se je sedaj vojaških vaj nemške vojske in to v Alzaciji in Lotaringiji, kateri deželi so Nemci vzeli Francozom leta 1871. To je Francoze hudo razkačilo in tega gotovo ne bodo pozabili. — Na Angleškem je gospodska zbornica zavrgla vladni načrt o samostalnosti Irske. S tem pa stvar še ni rešena, ker pride predlog še jedenkrat v državni zbor in ker se sploh ne da spraviti iz sveta. Irci zahtevajo svojo samostalnost in to bodo dosegli prej ali slej; če bodemo Slovenci in Čehi tako odločni, kakor so Irci, dosegli bodemo tudi kar nam gre. Sicer pa ima Angleška jako nevarne homatije doma. Angleški premo-garji, nezadovoljni s sedanjimi delavskimi razmerami, začeli so velikansk štrajk, kakeršnega še ni videl svet. Skoro pol milijona delavcev je praznovalo. Dolgo časa so se angleški delavci vedli mirno a naposled je vendar prišlo do velikih in krvavih izgredov, katerim še ni konca. — Tako je vsa Evropa zapletena v mejsebojna nasprotstva in prišlo bi bilo že davno do vojske, da ne skrbita za evropski mir najmogočnejši in najodličnejši državi, Francija in Rusija. Prihodnji mesec pride rusko brodovje v francoski pristan Toulon, da se znova potrdi zveza mej tema državama in narodoma, zveza, katera bo svoj čas odločevala o usodi srednje-evropskih držav in njihovih prebivalcev.

mi je ta-le prstan in mi rekel, ako bodem kdaj pomoči v kakej sili potreboval, naj se obrnem do njega; rekel je, da je doma na Štajerskem ter da je trgovec z lesom. V svoji bolezn bi sicer potreboval podpore od njega, pa sem vedno odlašal od dne do dne. Tebe, draga hči, ki ostaneš sedaj zapuščena reva, nimam nikomur v varstvo izročiti, kakor Bogu in angelju varhu; rad bi te pa priporočil njemu, ki mi je dal ta prstan, ako bi mogel sedaj do njega. Če prideš kdaj k njemu, pokaži mu ta prstan in gotovo bo verjel, da si ti moja hčerka. Po teh besedah je Šimen izročil prstan hčeri, ter jo po očetovsko blagoslovil. Drugi dan je bil Šimen mrtev. Dolgo je še hčerka jokala pri mrtvaškem odru in poslej na grobu, a misel, da se očetu v nebesih bolje godi, kakor se mu je na tem svetu, jo je tolažila.

II.

Nadejati bi se bilo, da se boče Marica napotila po očetovi smrti naravnost na Štajersko, da najde omenje-

negà moža, a to ubogi deklini ni prišlo na misel, raje je šla k tujim ljudem si kruha služiti, kakor da bi koga s prošnjami za podporo nadlegovala. Kmalo potem dobila je službo v mestu pri nekem bogatem gospodu. S to službo bila je zadovoljna in v vseh rečeh svojemu gospodarju zvesta, tako da jo je ta neizrečeno rad imel. Njena lepota in milina, priljudnost in ponižnost in druge čednosti so storile, da se je vsakomur prikupila. Te lepe vabljive lastnosti mlade deklice so mikale marsikaterega mladeniča, da bi se bliže seznanil z Marico, a ona se ni menila za fante. Nekega pomladanskega jutra — bilo je teden po Veliki noči, — pride k gospodu, pri katerem je Marica služila, neki mlad, na videz bogat mož nižjega meščanskega stanu. Vprašal ga je, kako je njegovi dekli ime in kako dolgo je že v službi pri njem. Ko izvé, kar je prašal, prosi gospoda, naj Marico pokliče in naj ju pusti sama, ker se imata nekaj zelo važnega pomeniti. Marica videvši mladega moža, bila je vsa iznenadejana

Dopisi.

Iz Št. Jerneja na Dolenjskem 11. septembra [Izv. dop.] (Premovanje kobil in dirka. — Nekatere misli o konjereji.) Danes se je vršilo, kakor že par let pri nas, premovanje kobil in žrebet za okraj Krškega okr. glavarstva in popoldne bila je dirka. — Še pred premovanjem pa je izbirala iz polkovnika in živinozdravnika obstoječa vojaška komisija konje za nakup za vojaško porabo. — Konj je človeku najljubša žival. Bodi, da je dober pomagač v človeškem gospodarstvu, ima tudi nekaj priljudnega v sebi, kar ga človeku posebno omili, neglede na to, da je, če je dobro držan in mlad, nekaj kar človek rad vidi: lep, čvrst, pogumen. Posebno pa so žrebeta živali, ki sovražnika imeti ne morejo. Zato je bil tudi konj pri vseh zgodovinskih narodih zmiraj v visokem čislju.

V naši dolini, ki se razteza od Gorjancev do onega hribovja, med Savo in Krko, kateremu je Kum glavar, je dosti konjereje. Naša krma je bolj kislja in ravnina zahteva hitrejšo žival za poljedelstvo, nego je vol. Pri nas je konj tedaj v velikem čislju. In dobro je pogodila kranjska kmetijska družba, da si je Št. Jernej izbrala za središče vsega onega, kar zadeva konjerejo in posebno rejo hitrejših, vročerkvnihih konj na Dolenjskem. Tu je tudi jeden najlepših krajev Dolenjske, rekel bi vse Kranjske in v tej okolici živi precej dober kmet. Tukaj je največja štacija žrebcev in tu se vrši premovanje ter dirka in tukaj bode letos c. kr. kmetijska družba s pomočjo kranjske hranilnice napravila hlev in tekališče za žrebeta.

Dolenjci ne moremo kmetijski družbi in onim zavodom, ki to velevažno družbo gmotno podpirajo, zadosti hvaležni biti za vse, kar je dozdej v povzdigo konjereje na Dolenjskem že storila. Komaj par let se intenzivneje v to svrhu dela in se je že dosti na boljše obrnilo.

in ni si mogla misliti, kaj da hoče in odkod da je. Pa kmalu se ji je začelo daniti, ko ji je gospodič rekel, da je po okoliščinah zvedel, da je ona hči necega ubozega kočarja, ki je pa pred tremi leti umrl. Povedal jej je, da je s Štajerskega, sin nekega tamošnjega trgovca. Oče je pred tremi meseci umrl ter mu naročil, naj nese pismo z denarjem nekemu revnemu težaku ali kočarju na Kranjsko pri trgu P, ki mu je nekđaj življenje otel. „Res je res, blagi gospod,“ odgovorila je Marica, „moj oče so pred tremi leti umrli in jaz sem njih jedina hči. Še na smrtni postelji so mi povedali dogodbo, kako so nekđaj po srečni naključbi nekemu gospodu življenje oteli. Ta gospod so bili torej vaš oče?“ „Da, moj oče so bili,“ odgovori mladi gospod, „Konrad Blagič so se pisali. Dva dni pred smrtjo napisali so pismo, priložili denarje in je meni izročili, naj je nesem na določeno mesto. Drugi dan, ko sem mislil na pot odriniti, so umrli in tako sem bil za nekaj dnij zadržan. Zelo žal mi je, da

Prej se je brez določenih smotrov tako meni nič tebi nič redilo, zdaj se pa že vprašamo, kake konje hočemo rediti, kako ž njimi ravnati, da večji denar za nje dobimo. Seveda, v par letih se še ne more zahtevati od nas dosti posebnega. — Ali še 5—10 let in premovanje dirkanje v Št. Jerneju pokazalo bo živali, ki bodo pričale, da se ni vrgel denar v Krko, ki se je za pozdigo konjereje na Dolenjskem uporabil.

Materijal kobil, ki se je letos na premovanje pripeljal in sicer onih z žrebeti, ni bil prav dovoljen. Še ni na vrsti novi zarod. Ali triletne kobile kazale so že napredek. Komisija za nakupovanje konj za vojaške namene ni našla dosti konj. Kranjska kmetijska družba izposlovala je tudi, da pridejo vojaške komisije tudi sem na Dolenjsko in ministerstvo poslalo je polkovnika ravno na dan premovanja in dirkanja sem, da vidi, kaj ima in kaj še manjka. Seveda je ta strokovnjak zamogel še malo lepega najti, ali vzel je seboj prepričanje, da se tu v tej veliki ravnini da s konjerejo veliko doseči in ta gospod bode gotovo ministerstvo opozoril, da žal ne pošilja najboljših žrebcev sem v naše kraje. Ta polkovnik je našel, da so naši konji preveč razdrti ter predolzege „bicelna“, premalo, kakor bi rekel sklenjeni (geschlossen). Vprašal je, kake žrebce imamo in potem se mož ni čudil. Nobeden naših žrebcev mu ni ugajal. Dobili bomo nemara druge žrebce in vsaj jednega lahkega Noninca, ali kakega lepega žrebca iz Kladruba. — Zadovoljni moramo biti, da sploh dobimo v naš kraj vsaj to, kar smo dosedaj imeli, ali, če pogledamo na Madjarsko, najdemo tam med cesarskimi žrebci vse druge živali. Tam seveda imajo privatni dosti lepega v tem oziru, pri nas na Dolenjskem tega ne moremo imeti, ker tudi naše veleposestvo kuha v tem oziru z vodo. Trebalo bi tedaj, da se država za to bolj pobriga, ker prvič dobi več davka in drugič več za vojne smotre sposobnega materijala.

pridem danes za vašega očeta tri leta prepozno in obžalujem, da smo tako pozno zvedeli o nesreči pokojnikovi, iz srca radi bi mu pomagali iz revnega stanja. Kako neki, da se niso sami do nas obrnili?“ „Oče so mi še-le na smrtni postelji vzrok povedali, zakaj vas niso pomoči prosili, rekli so mi namreč, da bi bilo nespodobno za kako dobro delo plačila jemati. Istega večera dali so mi tudi ta-le prstan, z naročilom, naj ga vašemu očetu pokazem, ako pridem kedaj do njih!“ Pri teh besedah pokazala je Marica mlademu gospodu prstan, na katerem so bile urezane črke K. B. „Resnično, to je prstan mojega pokojnega očeta,“ spregovori ginjen mladenič. „V dolžnost in čast si štejem, ako morem sedaj očeta nadomestovati in vam te dobrote povrniti.“ Avguštin, tako je bilu gospodiču ime, bil je jedini dedič po svojem očetu Konradu. Iskal si je ravno tovaršico in spremljevalko za svoje prihodnje življenje. Zdelo se mu je, da kot hvaležen sin ne more boljše povrniti rešitev življenja svojega

Madjarski konji slové tudi v inozemstvu, in istotako konji prekmurskih Slovencev in onih okolo Ormoža in Ljutomera; tudi dolenski konji bi vsaj s prekmurskimi lahko tekmovali, zdaj v naprej vsaj ložje, ker ne bo vožnja iz Vidma v Novo Mesto ter vožnja lesa, železnine iz Fužin in drugih krajev toliko še mladih konj ugonabljala. — Upati je tedaj, da nam bodo tudi vojaške komisije pripomogle do žrebcev, od katerih bo pričakovati lepega, plemenitega zaroda.

Premovanje ter dirkanje letos ni bilo dosti obiskovano. Malo je bilo ljudi. Drugod je tak dan, kakor praznik in na tisoče pride ljudstva vkupe. — Naši gg. župniki imajo dobro oko za dobrega, lepega konja, sami jih radi redijo. Oni so torej tudi poklicani v konjereji dati dober izgled ter poduk; — ali v nečem bi se morali le udati občni želji, ki bi hotela imeti premovanje ter dirkanje v n e d e l j o, ne pa n a d e l a v n i dan. — Saj bi se lahko tak dan služba božja vršila le zjutraj za rana, vsaj pri nas v Št. Jerneju. Koliko ljudij prišlo bi vkup in koliko konj bi se pripeljalo! Na delavnik se pa kmet težko odtrga. Dirka bila bi v nedeljo živahno tekmovanje, dočim je tako, kakor danes bila mrzla stvar. Pa še ponedeljek! — Ponedeljek je v Novem Mestu tedenski semenj in jeseni so tam večji prašičji semnji. — Naša kmetijska družba veliko stori v povzdigo konjereje na Dolenskem. Naš kmet si pomaga, kakor si more, ali navadna dva kolesa s štango in mej kolesi škatla in v njej kočijaž, to je morebiti boljši vehikel, ko navadne štirikolne lojternice, ali lepo ni videti. Kaj ko bi si slavna kmetijska družba par dvokolnih „gigov“, recimo pet omislila! — Vsak bi rad kaj plačal za porabo istega pri dirki in dirka imela bi malo lepše lice.

V komisiji, ki odločuje premije za najboljše živali, ne najdemo nobenega veščaka izmed dolenskih kmetov,

ali sploh konjerejev. Malo je na tem, ali ljudstvu se dobro zdi, če se tudi kak mož iz domačih krajev vzame za sodnika. Vsaj pospešuje to večje zanimanje in ta mož, ali recimo, dva taka se lahko vprašata, kake napake je komisija našla na tem ali onem živinčetu, ko tega zdaj ni lahko možno, ker veščaki komisije lahko odpotujejo, na dan premovanja pa ni lahko priti ž njimi v razgovor.

Letos so se v dirki pokazali tudi nekateri z dvema konjema. Ta misel je dobra in zasluži, da se bolj neguje. Dobro bi bilo, da bi pri nas v Št. Jerneju vzel kak odbor v roke skrb za olepšavo dirke ter skrb za to, da bi pridobival kolikor mogoče dosti in spretnih dirkačev in tudi skrbel za to, da se dobijo vožnje vajeni fantje, ki bi se pri nas lahko najti in vežbati dali. Dirka v Št. Jerneju bi morala biti lepša, več ljudi gledalcev bi se moralo zbrati in bolj svečano bi se moralo vse vršiti. Je vse še prepremitivno. Bojim se, da se bode zanimanje vedno bolj zgubilo, če se stvar drugače ne uredi. Vsega ne smemo nalagati g. tajniku kmetijske družbe, on itak dela v tem oziru za dva dobra delavca. Gosp. Smuk, c. kr. stražmešter je dober pomagač ali tudi ta je premalo; naš župan, g. Poljanec je pameten mož, naj bi za prihodnje leto sklical tak odbor: vzame naj v odbor take može, ki bodo kaj denarja v to svrhu dali in kaj delali. Tako bi se že prej ljudje opozarjali na dirko, vedelo bi se že prej, kaj pride na dirko in bi se pred dirko že lahko kaj povedati dalo, kaj bo videti. Ali vsaj lepše bi ta odbor vso dirko urediti imel, zlasti glede konjskih oprav in voz ter spretnih kočijažev. — Št. Jernejčanom bi prišlo po dobro obiskovanih dirkah precej dobička in občina Št. Jernejska bi pred vsemi morala za nje skrbeti.

S—c.

očeta njegovemu pokojnemu rešitelju, kakor če se jedini njegovi hčeri hvaležnega skaže. Ker se mu je njena krasota, njena prijaznost in milosrčnost takoj na prvi pogled prikupila, nagovoril je zapuščeno siroto s sledečimi besedami:

„Kakor vidim, draga deklica, ste brez vodnika na tem svetu; za tega vodnika bi se vam jaz ponudil, ako bi me hoteli vzprejeti. Moje srce mi pravi, da le od vas spremljan in na vaši strani bi mogel viharno pot življenja nadaljevati in srečno končati.“

Marico je oblila rudečica. Beseda ji je zastala in dolgo ni mogla prijaznemu Avguštinu odgovoriti. Delj časa zrla mu je molčé v oči in s tem molčanjem ovadila, da se čuti njenega srca popolnoma vjemajo s čuti mladenčevimi. Ko jo je prva iznenadenost minila, rekla je Avguštinu, kateri jo je neprestano zvedavo gledal pričakovaje odgovora, s sramežljivo pobešenimi očmi: „Res,

nevredna sem tolike časti in sreče, blagi mój gospod. Ali jaz nimam nič premoženja, le to imam, kar si z rokama prislužim; nimam ne sorodnikov, ne znancev in prijateljev. Prava reva sem in zapuščena sirota na tem svetu.“

„Vse to nič ne dé,“ odgovoril je Avguštin, „meni ni mar za premoženje, saj ga imam sam dovolj. Kar mi srce veli, to bodem storil, ne meneč se za druge nebitvenosti. Spoznal sem vaše blago, dobro in nedolžno srce, očarala me je vaša lepota; za drugo se pa jaz ne zmenim. Tudi mi pravi vest, da dolžno hvaležnost, katere moj oče vašemu očetu v dejanji niso mogli skazati, moram jaz skazati, kolikor je v moji moči, če hočem da mi vest ničesa ne očita.“ Prevesela sta si segla Avguštin in Marica v roke, in srečna zaroka je bila sklenjena.

Slovenske in slovanske vesti.

(Vsled nepotrjene konfiskacije) 11. št. „Rodoljuba“, katero je zaukazalo c. kr. državno pravdnništvo, prisodilo je c. kr. deželno sodišče v Ljubljani „Slovenskemu društvu“ kot lastniku „Rodoljuba“ za drugo izdajo 11 gld. 72 kr. odškodnine, katera odškodnina se ima izplačati iz državne blagajne. „Slovensko društvo“ zahtevalo je sicer veliko večjo odškodnino, a ker mu je šlo v prvi vrsti le za načelo, se zoper nepravilno znižanje odškodnine ni pritožilo.

(Prememba v vodstvu Alojzijevišča.) Mnogoletni in za razvoj Alojzijevišča velezaslужni preč. gospod profesor Tomo Zupan se je moral za to svoje mesto zahvaliti. Gospodarji tega zavoda niso bili z njim zadovoljni, ker je njegovemu varstvu izročeno mladino vzgojeval po pravih načelih Kristusove vere, in je ni kvaril in zapeljal z strupenimi krivimi nauki, kakeršne razširja novodobna nenarodna stranka farizejev in hinavcev.

(Dolenjska bolnišnica.) Te dni prišla sta ogledovat bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu odlična gosta, namreč generalni prior reda P. Kasijan Gasser iz Rima in provincijal avstrijski P. Emanuel Leitner iz Gradca. Poslopje se že prireja v bolnišnico. V kratkem pride v Novo Mesto kot voditelj in nadzornik vseh del P. Kajetan Popotnik, korošk Slovenec iz Ziljske doline, sedaj častni prior v Št. Vidu nad Celovcem.

(„Slovensko politično društvo“ v Mariboru) imelo je občni zbor v Mariboru dné 8. t. m., ki je bil mnogobrojno obiskan. Došli so rodoljubi iz Šmarija, Konjic, Ptuja, Ormoža in iz Celja ter Mariborske okolice. Navzoči so bili državni poslanci Mihael Vošnjak, dr. Gregorec, Robič, dalje deželna poslanca dr. Jurtela in dr. Radaj. Govorili so g. dr. Gregorec o notranjem položaju, dr. Hrašovec o javnih napisih, dr. Rosina o slovenskem uradovanji, Dragotin Hribar o razvoju obrtnosti mej Slovenci. V društveni odbor za prihodnje društveno leto voljeni so bili gg. dr. Josip Srnec, dr. B. Glančnik, dr. I. Mlakar, Fran Robič, dr. Fran Jurtela, Fr. Kukovec, dr. Ivan Dečko, dr. Ivan Križanič in dr. Fran Radaj.

(Občinske volitve v Tolminu) vršile so se te dni. Neodvisna narodna stranka postavila se je odločno v boj proti dosedanjemu županu Cazzafuri, ki je družbo sv. Cirila in Metoda imenoval „neumnost“. Zavedni Tolminci menda vendar ne bodo pripuščali, da bi tak mož še dalje županoval v slovenskem trgu! Županom utegne bržkone izvoljen biti g. Oskar Gaberšček.

(Novo bralno društvo v Št. Iju) v Slovenskih Goricah, ki se je slovesno ustanovilo minulo nedeljo s primerno slavnostjo, se je postavilo na trdne noge. Pristopilo je koj prvi čas 51 članov in se bode število gotovo še pomnožilo.

(Darila vinogradnikom.) Nedavno razdelila so se darila takim vinogradnikom na Kranjskem, ki so na novo zasadili vinograde, katere je bila pokončala trtna uš. Deželni zbor dal je v to svrhu 1500 gld., država 750 gld. Skupaj se je razdelilo 2150 gld. 73 kranjskim vinogradnikom.

(Lokalna železnica.) Trgovinsko ministerstvo dovolilo je kranjskemu deželnemu odboru, da sme izvrševati tehnična pripravljalna dela za lokalno železnico od državne železnice (mej Kranjem in Javornikom) v Bohinj z ozirom na eventuelno podaljšanje te proge preko sv. Lucije v Gorico. Dovoljenje velja za 6 mesecev. Dotična pripravljalna dela so se izročila inženjerju g. Seemüllerju.

(Kmetijska predavanja.) V minulemu letu 1892. bilo je na Kranjskem 47 kmetijskih predavanj, namreč 33 slovenskih in 14 nemških. Predavali so deloma kmetijski potovalni učitelji, deloma pa tudi drugi strokovnjaki.

(Nova posojilnica) se snuje v Brežicah. Želeti je, da se skoro osnuje ter tako slovenskega kmetovalca reši odvisnosti od nemških in nemčurskih posojevalcev, do katerih se je moral doslej zatekati.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 57.398 udov. To je sicer ogromno število, vendar pa opažamo, da se je prav izdatno skrčilo število udov v Lavantinski škofiji. Tam šteje družba sicer 18.217 udov, a število padlo je proti lanskemu za 1027 in to daje premišljevat. Vsled tega ni moglo napredovati število udov, navzlic temu, da vse škofije kažejo prirastek, izvzemši še Somboteljsko, kjer je tudi padlo za 22 udov, ker izpadek je prevelik in tako ima družba v celoti letos 305 udov manj nego lansko leto. Je-li res peša narodna zavednost mej štajerskimi Slovenci?

(Zadruga slovenskih posojilnic) objavlja izkaz o gospodarjenju slovenskih posojilnic leta 1892, kateremu posnamemo sledeče: Posojilnic bilo je pretečeno leto na Slovenskem 54 in sicer na Štajerskem 20, na Koroškem 14, na Kranjskem 13 in v Primorji 7; število posojilnic se je torej v primeri z letom 1891. pomnožilo za 5. Prometa imele so slovenske posojilnice 13.326.676 gld. in se je naložilo 6.191.145 gld., posodilo pa 6.115.902 gld. Čisti dobiček znašal je pretečeno leto 72.017 gld., rezervni fondi pa 364.800 gld. Kranjske posojilnice imele so prometa in sicer: posojilnica Metliška 1.233.862 gld., obrtno pomočno društvo Ljubljansko 656.130 gld., kmetska posojilnica Ljubljanske okolice 579.104 gld., posojilnica Vrhnjska 479.978 gld., posojilnica Ribniška 401.154 gld., posojilnica Črnomaljska 220.643 gld., posojilnica Radovljiška 204.274 gld., posojilnica Krška 185.053 gld., posojilnica Kamniška 139.768 gld., posojilnica Logaška 130.940 gld., hranilno društvo Ljubljansko 96.082 gld., posojilnica Žužemberška 83.222 gld. in posojilnica Postojnska 82.458 gld. — vse kranjske posojilnice vkup torej 4.492.658 gld.

Razne vesti.

(Redek gost.) Piše se nam z Vrhnike: Na Galletovem posestvu v Bistri našli so ljudje te dni gnezdo črne štoklje, v katerem so bili trije mladiči. Strokovnjaki pravijo, da doslej štoklje še nikdar niso valile na Kranjskem, da je torej to izreden slučaj. Roditelji so pitali mladiče z ribami, po katere so najbrž hodili v Cerkniško jezero.

(Sprememba pri vojaških plaščih.) Dosedanji vojaški plašči bili so po leti pretopli, po zimi pa niso dovolj branili mraza. Poskuša se torej nov vojaški plašč, ki ima za zimo posebno podšiv, katera se da sneti in zopet pripeti. Tako bode novi vojaški plašč bolj lahek za rabo v poletnem času, po zimi pa bode dokaj topleji. Ako se poskusi izvrše povoljno, uvedel se bode novi plašč pri vsej vojski.

(Vinska letina na Kranjskem) kaže letos prav dobro, kolikor je namreč to mogoče pri žalostnem stanju naših okuženih vinogradov, katerih je nad polovico uničenih po trtni uši. Kar pa je ostalo še zdravih in kjer se je škropilo, kažejo, da bo dovolj in dobrega pridelka. Lani se je pridelalo 93 220 hektolitrov vina, kar da blizu dva milijona gld., ako povprečno računimo hektoliter po 20 gld., vsota, ki se že pozna v naši ne bogati deželi. Ker je tudi splošna letina precej dobra in se je pridelalo dovolj žita in drugih pridelkov, bode se kmetovalec vsaj malo oddahnil.

(Nevaren ponarejalec bankovcev.) Znanega ponarejalca bankovcev Miho Uraniča, katerega so orožniki že dolgo brezuspešno zasledovali, zasačila je žandarmerija potem, ko mu je preiskovalni sodnik prišel na sled, v Lhanu pri Domžalah ter ga z dvema pomagalkama vred izročila tukajšnji deželni sodniji. Ko so orožniki prišli v hišo, kjer je bil skrit, skušal je Uranič cel kup ponarejenih bankovcev sežgati in ploščo uničiti, a orožniki zaprečili so mu to Uranič je doma iz Glinca, prišel je šele novembra meseca iz ječe, kjer je sedel tudi radi ponarejevanja denarja 12 let ter je takoj vrgel se zopet na isto sleparijo. Izdeloval je precej primitivne falsifikate papirnatih goldinarjev, katere je potem razpečeval in prodajal lahkovernim kmetom. Nad 20 takih njegovih žrtev že sedi v preiskovalnem zaporu. — Skrajni čas je bil torej, da so zasačili tega nevarnega ptička.

(Morski volk v Kvarneru) Dne 27. m. m. zapazil je kapitan ladije „Sokol“ blizu Crkvenice morskega volka, ki je bil dolg kak poldrugi meter in je plaval skoro četrt ure za ladijo. Potniki na ladiji so prav dobro videli to morsko hijeno.

(Mlad zakonsk par.) V Profortu na Furlanskem poročil se je 90letni posestnik Rubianco z „deklico“ staro 86 let. Novozaročenca odšla sta na pristavo, ležečo v krasnem kraju, da v miru uživata medene tedne mladega zakona.

(Kristus — Nemeč) Neki nemški učenjak Bewer, izdal je spis, v katerem skuša dokazati, da je Kristus bil Nemeč, to je, da je bil mešane židovske in nemške krvi! To svoje čudno mnenje utemeljuje Bewer s tem, da je Kristus bil plavih las.

(Mihael Hornik) velezaslužni preporoditelj in duševni vodja Lužiških Srbov slavi dne 1. septembra svoj 60. rojstni dan. Lužiški narod bode ta dan proslavil slovesno, da tako pokaže svojo hvaležnost zaslužnemu narodnemu voditelju.

(Vrednost gozda.) Iz gozda puhti po noči gorkejši zrak v nezaraščeno zemljo, ker črna prst v gozdu dalje vzdržuje gorkoto. Tako gozd pomaga, da jeseni ni prežgodaj slana. Po dnevu v gozdu izhlapeva mnogo vodne pare in se vsled tega zrak ohlaja. Hladnejši zrak se na vse strani širi iz gozda in mnogo pripomore, da ni prehude vročine. Gozd nase vleče slano in meglo in jo zgošča, ter tako pomore, da gre dež. V gozdnih krajih torej nimajo hude suše. Gozdi so dobro varstvo proti velikim viharjem in branijo, da ob hudih nalivih zemlja ne odnese prsti z gora. Gozdi odvrtaajo povodnji. V gozdu ostane mnogo vode ob dežji po listju in ne steče naravnost dalje. Zaradi tega pa iz gozda ne pridero po plohi hitro vode, ki bi razdirale. Iz gozda se voda bolj polagoma odteka. Iz povedanega je vidno, da imamo od gozda poleg neposrednih, tudi jako mnogo posrednih koristij. Zato pa, Slovenci, varujte svoje gozde.

(Najmanjši vojaški novinec na svetu.) Nedavno je bil vojaški nabor v Lireju na Francoskem. Na veliko iznenadenje stopil je pod imenom Ludovik Bernardo pred vojaško komisijo človeček, katerega je vsak smatral za triletnega otroka. Sprva so vsi mislili, da je to kakšna pomota, ali ko je župan iz njegove vasi potrdil, da je v resnici Lj. Bernardo, je komisija dovolila, da naj vleče srečko, ali revež ni mogel doseči posode, v kateri so se srečke nahajale. Še le, ko ga je častnik postavil na mizo, potegnil je srečko, da mora takoj služiti. Ko se je postavil pod mero, je njegova velikost znašala 60 centimetrov, in ta ga je osvobodila od službe pri vojaki. Oni novinec je popolnoma razmerno razvit v telesu in že mu lahka brada diči obraz.

(Vsaka biljardna kroglja stane jedno človeško življenje.) Častiti bralci se bodo gotovo čudili temu, a vendar je tako. Vsaka biljardna kroglja stane tudi jedno človeško življenje. Arabci prevažajo slonove kosti v karavanah iz srednje Afrike do obali. Vsaka taka karavana žrtvuje povprečno do 600 ljudi, ker se navadno dogajajo napadi in umorstva, kakih 30 pa jih pogine na raznih boleznih. Jeden osrednji zob pa daje materijala samo za dve dobri biljardni krogli, ostala kost zoba se porabi za druge namene.

Poučne stvari.

Kako se okna trdo zapro.

Namažejo se okviri oken na mestih, kjer se okno zapira, z limom, potem se pa polože na to 2 centimetra široki in precej debeli dolgi odrezki vate in se okna zapro s tem, da se lahko tolče s kladivom, dokler se okenski zapahi ne zapro. Čez nekaj ur se vata dobro drži in se odreže, kolikor je čez molf. Na ta način se okna trdo zapro in stvar je po ceni.

Napajanje živine.

Neki gospodar redil je mnogo krav ter je potem mleko od njih prodaval v bližnje mesto. Napajal je pa svoje krave v neki luži, v kateri je bila nezdrava, stoječa voda. Kar se zgodi, da veliko tistih ljudi, ki so od njega mleko kupovali, zbolijo na jako nevarni vročinski bolezni ali legru. Zdravniki, ki so to preiskali, so spoznali, da so to bolezen dobili po mleku, katero so od dotičnega go-

spodarja dobivali. To jasno kaže in priča, da živine, ako hočemo, da ostane zdrava, ne smemo nikdar napajati na vsaki mlaki, ampak vselej le na zdravi in čisti vodi. Najboljše je pač živino napajati ob čisti studenčnici; ako te ni, potem se naj napaja tudi ob čistih potokih in rekah, nikdar pa ne ob kalnih lužah in mlakah, v katerih voda stoji ter smrdi od raznih rastlin in živali, ki v njej gnijejo. Taka voda je jako nezdrava za ljudi kakor za živino in prav lahko po njej zbolijo živina in po živini tudi ljudje.

Dobro gasilno sredstvo

je nasičena galunova raztopljina. Ta raztopljina se shrani v slabih tenkih steklenicah. Kadar se prikaže ogenj, vrže se taka steklenica v ogenj. Voda se hitro izshlapi, galun se pa tako prime goreče stvari, da ne more kisik do nje in torej goreti ne more.

Saje — dober gnoj.

Stroške za čiščenje dimnikov lahko nekoliko s tem pokrijemo, da rabimo saje za gnoj. V več krajih pa saje vsled nevednosti vržejo v kako zakotje mej kamenje ali sipino, da potem tukaj prav dobro vspeva plevel, kar je za kmetovalca še škodljivo, ker se plevelovo seme potem še drugod zatrosi. Pametni kmetovalci pa porabijo saje za gnoj. Vsake saje pa niso jednake gnojilne vrednosti, ki se ravna po tem, koliko imajo saje v sebi amonijakaličnega dušeca. Saje pa ne dajo precej svoje gnojilne moči iz sebe. Po letu se to zgodi hitreje, po zimi kasneje. Najbolje je, če saje že jeseni ali po zimi spravimo na vrt. Saje so posebno dober gnoj za salato, spinačo, zelje, čebuljo in sadno drevje. Če se s sajami gnoji, se tudi razni mrčesi manj plodé. Tudi tratine si opomorejo, če se po zimi malo potresejo s sajami, dobro je pa, če se za sajami potrese še malo komposta. Saje so pa tudi dober gnoj za rastline v loncih, ki po sajah jako dobro uspevajo.

Za kratek čas.

Hribolazec: „Kako dolgo pa še pojdemo po tej strmini v hrib?“

Vodnik: „Samo do vrha še, potem gremo pa navzdol.“

Pred nekim kraljem je bilo jedenkrat zbranega mnogo ljudstva. Kralj je vprašal ministra: „Od česa pa živi toliko ljudstva v tem mestu?“ Minister je odgovoril: „Od tega, da drug družega goljufajo.“

Loterijske srečke.

Gradec, dné 9. septembra: 37, 89, 18, 2, 1.

Dunaj, dné 9. septembra: 87, 61, 46, 16, 14.

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. septembra t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.	
Pšenica, hktl.	7	70	Špeh povojen, kgr.	—	68	
Rež,	6	—	Surovo maslo,	—	84	
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	02	
Oves,	6	20	Mleko, liter	—	10	
Ajda,	8	—	Goveje	meso, kgr.	64	
Proso,	6	—	Telečje	„	58	
Koruza,	5	90	Svinjsko	„	64	
Krompir,	3	20	Koštrunovo	„	36	
Leča,	12	—	Pišanec	„	45	
Grah,	12	—	Golob	„	18	
Fizol,	9	—	Seno, 100 kilo	—	235	
Maslo,	kgr.	1	04	Slama,	„	2
Mast,	—	70	Drva	trda, 4 metr.	6	
Špeh frišen	—	64	„	mehka, 4	4	

Mlin

zidan, blizu mesta na Spodnjem Štajerskem, na tri tečaje, z vsemi gospodarskimi poslopji, vrtom in nekaj zemlje, se po ceni takoj proda. — Več pové „Uredništvo Rodoljuba.“ (31—1)

Slavnoznan

gostilna „Poličanski“ v Zatičini

središču in mestu sodnemu okraju Zatiškemu

se daje od 1. januarja 1894 počenši pod ugodnimi pogoji v najem. (29—3)

Z gostilno je združena tudi mesarska in pekarska obrt. Natančneje poizvé se v gostilni „Poličanski“ v Zatičini.

Zaupni mož v vsakej fari. Velevažno, že četrt stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (poroštevni zklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagerad“ več poizvedeti. (18—11)

Janko Ev. Sirc

(30—2)

v Kranji

• priporoča svojo zalogo izvrstnega

specerijskega blaga

moke in otrobov, žganja, posebno prav fino slivovko liter po 1 gld., domač brinjevec liter po 1 gld. 30 kr., klobase po 9½ kr., salame kilo po 1 gld., slanino in suho meso po 72 kr. kilo itd.

Vzprejme se tudi učencem iz dobre hiše.

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13

(6—17)

priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo

lestencev, oljnatih podob, zrcal,

kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete na pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave krogeljaste ciliandre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevezem tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice šte. 3

priporoča. bogato svojo zalogo **štedilnih ognjišč** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **stavbinska dela.** (7-18)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živca (11-18)

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarkega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Založba tovarne

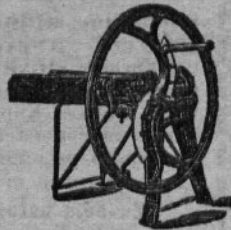
pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste kmetijski stroji, kakor tudi blagajnice, varne pred tatami in ognjem. P. n. gospodinjnam, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

mного ceneje, nego drugod za katere tudi **5 let** jamčim (garantiram). (8-18)

Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta
zaloga (12-18)

špirta, žganja, špecerijskega blaga in barv.

81-81)

Najnižje cene.

Največji izbor.

Škrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Adolf Hauptmann

tovarna (9-18)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

„NARODNA TISKARNA“

priporoča po nizke ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1892. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14-18)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigljava opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.

A. Schäffer

rokovičar in obvezarijar
Kongresni trg 7. **Ljubljana** Kongresni trg 7.

Velika zaloga vseh

kirurški obvez in kilnih pasov.

Velika izbira in zaloga vsakovrstnih rokovic iz c. kr. pr. dvorne tovarne J. E. Zacharia na Dunaji; zavratnikov, manšet, angleških in francoskih dišav, modercev itd. (4-18)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pókost.

Glavni zastop

Bartholijevega originalnega karbolineja

Maščoba za konjska kopita in usnje. (5-18)

J. Kunčič

izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,

v Križevniških ulicah št. 10

filijalka v Lescah, Bled,

priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem svojo dobro izdelovalnico dobre, zdrave, ukusne soda-vode.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. (16-17)

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in jesiha, trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki in drvami

priporoča veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko, ješprenj, ješpreujček in pšeno, najmočnejši in najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priporoča tudi špecerijsko blago, žganje, špirit, suhe in oljate barve. Kupuje vse domače pridelke in priporoča mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Živinorejcem priporočam zadnja moka za živico, ker je ceneji in izdatnejši kot druga sredstva. (3-18)

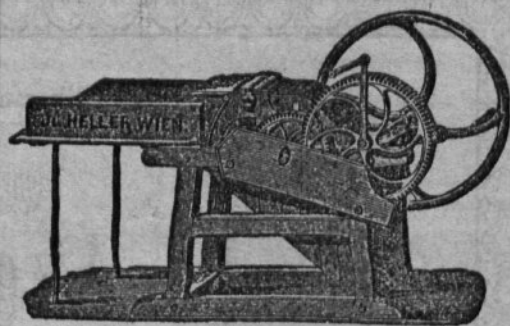
Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

DR. JOS. DERČ

stanuje od 6. t. m. naprej (28-3)

na Starem trgu, Florijanske ulice št. 1.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr 78

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastavljajo in poštnine prosto. (468-13) (17-13)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!